

Връчване на извънсъдебни документи в държави членки при липса на висящо съдебно производство

Регламент (ЕО) № 1393/2007 е най-новият понастоящем регламент, който урежда правилата за връчване на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела в държавите-членки. Той замени действащия преди това Регламент № 1348/2000 г.

Регламент № 1393/2007 е приет на основание предвидената разпоредба в Договора за функционирането на Европейския съюз за развиване на съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси с трансгранично значение. Съображенията за приемането му са свързани с правилното функциониране на вътрешния пазар и подобряване и ускоряване на предаването на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела за връчване от една от държавите-членки в друга.

Регламентът предвижда идентичен ред за връчване на съдебни документи и на извънсъдебни документи. Изрично са изключени данъчни, митнически, административни дела и по отношение на отговорността на държавата за действие или бездействие при упражняване на държавната власт.

По повод на приложението на действащия преди това Регламент № 1348/2000 относно връчването на извънсъдебни книжа без да е налице висящо съдебно производство, възниква въпросът: попада ли в приложното му поле връчването между частни лица чрез използването на материални средства и персонал на юрисдикциите от Европейския съюз на изцяло извънсъдебни документи, без да е започнало съдебно производство?

Този въпрос намира положителен отговор в Решение от 25.06.2009 г. по дело С-14/2008 г. на Съда на Европейския съюз. В него Съдът се е произнесъл по необходимата форма на документа, който подлежи на връчване извън съдебно производство. Според цитираното решение документът, който подлежи на връчване по реда на регламента, без да е налице висящо съдебно производство, следва да съдържа нотариално удостоверение,

Съгласно регламента, всяка държава членка следва да определи по своя преценка, кой ще бъде органът, в чиято компетентност ще бъде приемането и предаването на подлежащите на връчване книжа. За да бъде възможно връчването на съдебни извънсъдебни книжа по силата на регламента, документът, който трябва да се предаде, се придружава от молба, изготвена при използване на формуляр-образец. Този формуляр се попълва на официалния език на държавата-членка — адресат или на един от официалните езици на мястото, където трябва да се извърши връчването. Не се изисква легализация на документите, които подлежат на връчване, както и за връчването не се дължат и не се заплащат такси. Връчването на документите се извършва от получаващия орган на държавата-членка адресат, съобразно предвидените в нейното законодателство ред и правила.

Чрез приемането на Регламент (ЕО) № 1393/2007 се предоставя възможност за удостоверяване с официална доказателствена сила на връчването на извънсъдебни книжа в гражданските и търговските взаимоотношения с международен елемент. Удостоверяването по безспорен начин за изпращането и получаването на книжа без да е налице висящо съдебно производство между лица, които пребивават в различни държави-членки е от съществено значение, с оглед на евентуалната необходимост от доказване на

факта, че направеното от една страна волеизявление на едно лице по облигационно правоотношение е достигнало до знанието на адресата. Такива волеизявления могат да бъдат уведомление за разваляне на договор, покана за изпълнение на поето задължение, покана за свикване на общо събрание на търговско дружество и т.н. Чрез връчването на книгата по реда на регламента биха се свели до минимум съмненията относно действителното им предаване на адресата, както и се намалява възможността за неоснователно оспорване на получаването на документите.

Връчването на извънсъдебни книжа по реда на Регламента би било от съществено значение при евентуална невъзможност страните по едно облигационно правоотношение да уредят доброволно отношенията помежду си и в хипотезата на един съдебен процес. В повечето случаи от съществено значение за решаването на спора е доказването, че конкретно волеизявление на едната страна е достигнало до знанието на ответната страна.

В българското законодателство няма изрично предвиден ред за връчване на покани за свикване на общо събрание на търговско дружество. Уредбата за начина на свикване е предоставена на преценка на съдружниците, които следва да предвидят реда за свикване в дружествения договор. Обичайно дружествения договор съдържа обща разпоредба, която предвижда единствено писмено уведомяване на съдружника, без да е посочен ред на връчване. Съгласно съдебната практика, предвиденият в Регламента ред за връчване е приложим и за връчване на покана за свикване на общо събрание на съдружник, чиито постоянен адрес или седалище се намира в друга държава-членка, стига подписът на управителят да бъде удостоверен с нотариална заверка.

Сравнен с предвидения в националното ни законодателство ред за удостоверяване с официална доказателствена сила на връчването и получаването от страна на адресата на документи при липса на висящо съдебно производство, Регламент (ЕО) № 1393/2007 относно връчване в държавите-членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела замества официалната доказателствена сила на удостовереното от нотариус връчване на територията на съответния район в България при липса на висящо съдебно производство.